

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in oblikovanje

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plaćba v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 18. oktobra 1924.

Telefon št. 552.

124.

M. Humek:

Sadne razstave.

Ves severozapadni del Slovenije ima letos deloma dobro, deloma celo prav dobro sadno letino. To je dalo povod nekaterim agilnim podružnicam Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo, da so priredile sadne razstave, ki jih je bilo doslej že osem. Nekaj jih bo pa še prihodnje nedelje (19. t. m.). Vse te prireditve so se obnesle prav dobro v vsakem oziru. Prireditelji so delali povsod z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo do stvari. Razstavljalci so povsod rade volje dali svoj najlepši pridelek na razpolago, pa tudi zanimanje od strani obiskovalcev je bilo povsod prav živahno. Razen ene so bile vse te krajevne razstave prirejane po doslej običajnem načinu, in sicer v skupinah po razstavljalcih. Samo ena podružnica je razložila sadje v skupine po vrstah, kar je iz raznih razlogov, zlasti pa z ozirom na sadno trgovino, najbolj priporočeno. Kljub omejenemu obsegu, ki ga imajo take krajevne sadne razstave, in kljub skromnim sredstvom, ki so podružnicam v to svrhu na razpolago, moramo priznati, da so dosegle povsod trojen uspeh, in sicer:

1. Sadne razstave, prirejane po dosedanem načinu, imajo predvsem poučen značaj. Posameznim sortam se določijo na razstavi prava imena, tolmačijo se njihove lastnosti, sestavljajo se krajevni sadni izbori itd. — vse, kar je za novodobno sadjarstvo nujno potrebno — vse, kar pogrešamo pri naših preprostih sadjarjih.

2. Sadne razstave so najboljša propagandno sredstvo za širjenje in izboljšanje našega sadjarstva. Razstavljalci in obiskovalci sadne razstave dobe nove pobude in se iznova navdušijo za sadjarstvo. To je prava tekma v izbiranju boljših in lepših sort, v boljšem spravljanju in vlaganju sadja itd.

3. Sadne razstave so končno tudi važno sredstvo za pospeševanje sadne trgovine. Kakor se je pokazalo na letošnjih prireditvah, sadni trgovci posebno radi posejajo razstave, kjer se lahko prepričajo o kakovosti in množini sadja, ki je na prodaj, kjer pridejo v osebni stik s producentom in sklepajo kupčije brez posredovalcev. V to svrhu so bile vse letošnje sadne razstave tako prirejane, da je moral vsak razstavljalec prijaviti množino namiznega sadja, ki ga ima na prodaj.

Popolnoma na trgovski podlagi je pa zasnovan letošnji prvi sadni sejem v Ljubljani. Tu bodo razstavljeni vzorci namiznega sadja, vloženi v enotno posodo — v ameriških zabojih po 20—25 kg bruto-teže. Pri vsakem vzorcu bo naznačeno, kolika množina dotične sorte v ravno taki kakovosti je na prodaj. Sadni trgovec si bo na sejmu izbral sorto in kakovost, ki mu ugaja, in bo na podlagi vzorcev sklenil kupčijo direktno s producentom ali njegovim zastopnikom.

Bodoče sadne razstave se bodo prirejale izključno v obliki sadnih sejmov. V poučne in znanstvene namene bodo zadostovali preprosti sadni ogledi, združeni s strokovnimi predavanji.

B. Skalický:

O pomenu sadnih sejmov in razstav.

Sadjarstvo je za celo Slovenijo velikega gospodarskega pomena. Ze sedaj prideluje Slovenija veliko množino lepega sadja, osobito v mariborski oblasti. Žal, da nimamo natančnih podatkov o številu sadnega drevja, ne o množini sadja, ki ga pridelamo, zlasti ne o množini enakovrstnega sadja, kar bi bilo gotovo zelo potrebno znati. Sigurno pa je, da bi sadjarstvo, ki je v mnogih naših pokrajinah, tako zlasti v vinorodnih krajih Dolenjske, še precej zanemarjena panoga kmetijstva, pridobilo daleko večji ugled in bi dalo našim kmetovalcem lahko lep vir dohodkov, ako bi se naš kmetovalec zavedal velike gospodarske koristi, ki mu jo lahko umno negovano sadno drevje prinaša.

Naš kmetijski gospodar po večini ne zna sadja ceniti, kajti tega, kar »samo zraste«, ne ceni dosti. Skoraj vse pozno sadje predela naš kmetovalec v »pijačo«, veliko premalo pa gleda na prodajo svežega sadja, ki mu ravno daje lahko največji dobiček. Slovenija ima tako za sadjarstvo kot za sadno trgovino, zlasti za eksport zimskega sadja kar naravnost idealen položaj.

Slovenija tvori predalpski pas, ki je po svojem podnebnju zelo ugoden za gojenje zimskega sadja, zlasti zimskih jabolok. Ker pa leži skoraj na periferiji ozemlja, kjer tako sadje še dobro uspeva, ima tudi prav lepo trgovsko pozicijo, kajti izvažati lahko zimsko sadje, zlasti jabolka, v južne pokrajine naše države, v sosednjo Italijo, da, celo v oddaljeni Orijent, kjer, kakor znano, vsled prevročega in presuhega podnebnja jabolka ne uspevajo.

Naše sadje bi lahko tvorilo zelo važen eksportni artikel za Orijent, kjer bi nam lahko služilo za izmenjavo za kolonialno blago, kakor za riž, kavo itd.

Naš rojak, g. inženir Lupša, ki je deloval mnogo let v Siamu, pravi, da je celo tam, seveda kot najfinejšo delikateso, imel priliko naslajati se nad izvrstnim okusom našega mašanckerja, ki lahko postane naša »pomoranča«. Seveda je to jabolko napravilo daljno pot od nas preko Italije ali Nemčije najprvo na Angleško, oziroma v angleške kolonije in od tam šele kot »angleško blago« v Orijent.

In mi, ki mejimo na morje in imamo Sušak, Split in Solun na razpolago, se iz te izkušnje ne maramo ničesar naučiti?

Videti je, da je naša sadna trgovina še vedno premalo organizirana. Pred vojno smo imeli nekaj agilnih trgovcev, ki so preko Trsta pošiljali naše sadje v Aleksandrijo; kake so te izvozne prilike sedaj, mi ni znano. Potrebno pa je, da bi se ta trgovina zopet oživela in bi lahko znatno povzdignila našo trgovsko bilanco. Žal, da se pri nas vse delovanje vrti vedno le okoli brezplodne politike in se najvažnejša gospodarska vprašanja puščajo v nemar. To vidimo celo pri raznih strokovnih anketah.

Za povzdigo sadnega izvoza treba nam je torej dvojega:

1. da pridelamo lepo, za izvoz sposobno sadje, in

2. da znamo to sadje dobro vnovčiti.

Prva naloga pripada producentu-sadjarju, druga pa sadnemu trgovcu.

Dober sadjar mora znati, kakšno sadje rabi trgovina za izvoz, mora ga znati pravilno obrati, spraviti in sortirati, da bi se pa zlasti mali sadjar pečal tudi z zavijanjem (embaliranjem) in razpošiljanjem sadja, je težko zahtevati, k temu manjka časa, znanja, potrebnih pripomočkov itd. To je naloga dobre sadne trgovine, ali dobrih sadnih trgovcev ali sadjarskih zadrug.

V obeh ozirih nam še mnogo manjka. Pri sadju ni enotnosti, goji se mnogo lokalnih sort, ki nimajo za izvoz nikakega pomena, sadna kupčija je prepuščena po večini ljudem, ki nimajo o njej pojma itd. Vse to kriči po zboljšanju.

Važni pripomočki v tej smeri so

sadni ogledi, sadne razstave in sadni sejmi. Prva dva zasledujeta poglavito vzgojevalne cilje, to je napotiti sadjarja k spoznavanju dobrih sadnih vrst in pa k umni gojitvi sadjarstva, sadni sejmi pa zasledujejo zlasti pospeševanje sadne trgovine, to je na njih se hoče pokazati, kakšno sadje se pri nas prideluje, v kateri množini, v kakšni kakovosti, kako ga je opremiti za sadno trgovino, zlasti pa za eksport, in imajo posredovati med producentom in trgovcem. Cilj sadnih razstav in sadnih ogledov je torej bolj vzgojevalnega, sadnih sejmov pa bolj gospodarskega pomena.

Sadni sejmi so pri nas še nekaj novega. Prvi večji poskus je napravilo sedanjo prirediteljsko »Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani«.

Njegovo prizadevanje je zelo hvalevredno in pomeni lep korak naprej za načrtanim ciljem. Zato mu želimo najboljšega uspeha.

K trgovskim pogajanjem z Avstrijo.

Predsednik naše delegacije pri trgovskih pogajanjih z Avstrijo, g. dr. Miroslav Ploj, objavlja v dunajski »Börse« z dne 16. t. m. o trgovskih pogajanjih naše države z Avstrijo članek, ki bo brez dvoma zanimal tudi naše gospodarske kroge. Članek priobčujemo v nastopnem prevodu:

»Trgovska pogajanja, ki se v zadnjem času vršijo med zastopniki avstrijske in jugoslovanske vlade na Dunaju, bodo težko končana pred koncem meseca oktobra t. l. Na dosedanjih sestankih so se razmotrivala splošna določila in vprašanja obmejnega prometa. Meritorična posvetovanja o carinskih tarifih, ki bodo za uresničenje pogodbe odločilna, se prično šele v prihodnjih dneh, ko dospje na Dunaj določeni zastopnik ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.

Iz tega razloga bi bilo danes preuranjeno govoriti o uspehu dosedanjih pogajanj ali že danes presojeti izglede pogodbe, ki naj zadovolji oba dela. Ugotoviti pa se že more, da so se dosedanja pogajanja od obeh strani vršila pomirljivo in uslužljivo.

Za stališče jugoslovanske delegacije je merodajno dejstvo, da je Jugoslavija s 30% industrijska država, da ima zelo močno razvito in že udomačeno industrijo in da je vrhu tega izza političnega preobrata ustvarila mnogo nove industrije, katero ščititi je gospodarska dolžnost naše vlade.

Pričakovati je torej, da bo treba pri bodočih meritoričnih pogajanjih streti marsikak trd oreh, vendar bomo vedno upoštevali intimno politično razmerje do Avstrije in tudi njen gospodarski položaj. Končno imamo tudi mi precejšen interes na konsolidaciji Avstrije, ker je veliko prijeteje imeti mirnega sosedo, nego sosedo, ki je v stiski. Zato nameravamo pri vseh ozirih na naše življenske interese stremiti za tem, da pridemo do ugodne poravnave, ki bo upoštevala tudi življenske gospodarske pogoje Avstrije.

Popolnoma smo si na jasnem, da smo pri teh pogajanjih že v naprej v ugodnejšem položaju nego Avstrija, ker zastopamo državo, ki ima pravzaprav vse, kar rabi. Predvsem razpolagamo z izredno bogato produkcijo živil. Tudi če od časa do časa del te produkcije glede posameznih strok nazaduje, se primanjkljaj, kakor ka-

že izkušnja, zravna z višjo produkcijo drugih strok. Mi smo letos na primer pridelali nekaj manj žita, zato smo pa pridelali tem več tobaka. S tem izvoz ni le izravnal, ampak je trgovska bilanca in s tem tudi plačilna bilanca izboljšana. Tudi naše notranje-politične razmere se vidno konsolidirajo in ako vsa znamenja ne varajo, bomo v tem oziru v doglednem času dosegli popolno stabilizacijo. Vsled napredujočega političnega in gospodarskega ozdravljenja naše države se bo končno gotovo stabiliziral tudi dinar in najbrže na nivoju, katerega bi se mogoče danes smatralo še za utopijo. Ob tej priliki moram ugotoviti, da se vrši v zadnjem času dviganje dinarskega kurza docela brez vsake interventivne ali podpore jugoslovanske vlade, ki ima na eruptivnem dvigu dinarskega kurza ravno tako malo interesa, kakor industrija in poljedelstvo.

Nimamo torej nobenega povoda delati pri bodočih meritoričnih pogajanjih težave in tudi nimamo namenja oškodovati našega sopogodnika. Naše stališče uravnava, kakor sem že poudaril, edino le pravično in primerno uvaževanje in presoja obstoječih gospodarskih razmer.

Naravno smo primorani pospeševati našo že udomačeno in na novo ustanovljeno industrijo, ki je večinoma pokazala izredno življensko moč, v njenem nadaljnjem razvoju. Da bi pri tem naleteli vsled nasprotnih gospodarske narave na nepremagljive težkoče, ni verjetno. Glede agrarnega stališča ne pričakujemo težkoč, ker ima Avstrija ves interes na tem, da dobi od nas živila.

Za koliko časa naj se sklene pogodba, do sedaj še nismo govorili, izključeno pa je, da bi se mogla skleniti pogodba za daljšo dobo, dokler se ne stabilizirajo razmere obeh pogodnikov. To bi ne bilo mogoče že zaradi tega, ker bi morebitna večja valutna gibanja na eni ali na drugi strani obrezuspešila vse koristi take pogodbe, ki bi postala s tem popolnoma brez pomena.

Končno morem le ponoviti: Mi se hočemo pogajati v smeri sprajljivosti in medsebojne uslužnosti in z medsebojnimi koncesijami doseči, kar je v okviru gotovih mej mogoče. Da bomo te meje z ozirom na dobro politično razmerje kolikor mogoče raztegnili, je samoobsebi umljivo.

SADNI SEJEM

se vrši v prostorih Ljubljanskega velesejma v dneh 18., 19. in 20. t. m. dnevno od 8. do 18. ure!

Razsodišče Ljubljanske borze za blago in vrednote.

Razsodišče je začelo poslovati dne 13. oktobra 1924.

Borzni zakon z dne 1. aprila 1875, drž. zak. št. 67 (avstrijski), ukazuje, da se mora za vsako borzo sestaviti na podlagi tega zakona posebni ustav (statut), ki mora posebej tudi določiti način, kako se bodo poravnali ali razsojali spori, ki se tičejo borznih opravil ali poslov v zmislu § 12. tega zakona. Ako je v ustavu postavljeno, da razsoja spore iz borznih opravil razsodišče, tedaj mora ustav natančno določiti način, kako se sestavlja to sodišče; njegovo področje in postopanje pred njim; podrobnejša uravnala o izvedbi razsodil borznega razsodišča v mejah veljavnih zakonov. Nadaljnje določbe dajejo pri nas uvodni zakon k civilnopravnemu redu (zakon z dne 1. avgusta 1895, drž. zak. št. 112) v čl. XIII. do XXVII., izvršilni red (zakon z dne 27. maja 1896., drž. zak. št. 79) v § 1., t. 16., in uvodni zakon k izvršilnemu redu (zakon z dne 27. maja 1896, drž. zak. št. 78) v čl. XXX. — Enaki ukaz daje tudi zakon o javnih borzah z dne 3. novembra 1886 (srbijski), čigar čl. 1., 6., 7., 8., 14. in 15. so bili razširjeni na celo našo državo z zakonom od 30. marca 1924, Službene novine št. 105, priloga XVII — 1922; Ur. list št. 160 iz leta 1922.

Tudi ljubljanska borza se je poslužila pravice, katero ji daje borzni zakon, ter je ustanovila svoje stalno razsodišče, čigar službeni naziv je: Razsodišče ljubljanske borze za blago in vrednote. Posebni pravilnik za to razsodišče je objavljen v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti pod št. 285 iz leta 1924 in tvori po 33. sestavni del pravil ljubljanske borze, ki jih je odobrilo ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu z odloki z dne 30. marca 1922, VI., št. 1455, z dne 13. junija 1923, VI., št. 2131, in z dne 3. avgusta 1923, VI., št. 3948 na podstavi zakona o javnih borzah z dne 3. novembra 1886.

Neobhodno potrebno je vsem, ki pridejo z borzo in njenim razsodiščem v stik, da se seznanijo podrobno z vsemi določbami pravilnika. Saj je v § 6. določeno, da se vsakdo, ki opravlja posle, za katerih presojanje je pristojno razsodišče ljubljanske borze, podredi že s tem, da te posle opravlja, vsem predpisom tega pravilnika o razsodišču in o izvršitvi njegovih sklepov in sodb.

I. Pristojnost razsodišča.

V pravilniku je pred vsem točno opredeljena pristojnost razsodišča. To pristojnost mora razsodišče vselej uradno ugotoviti, preden začne poslovati, in prej ne sme pričeti poslovati, t. j. ne sme uvesti rednega postopanja.

Razsodišče je pred vsem pristojno za spore, ki izvirajo iz borznih poslov, sklenjenih na ljubljanski borzi za blago in vrednote (§ 2 a.). Kaj pa so borzni posli? Borzni posli ali borzna opravila so oni posli, ki se sklepajo v javnem borznem lokalu, v določenem borznem času in o takih prometnih predmetih, s katerimi smejo tržiti na dotični borzi in ki se smejo na tej borzi beležiti (notirati). — Ta pristojnost je obligatna in nastopa brez posebnega dogovora za borzne posle, sklenjene na ljubljanski borzi. Ako hočejo stranke te posle izključiti iz pristojnosti borznega razsodišča, se morajo o tem posebej pogoditi, in sicer veljavno le, ako se pogodijo pisмено (§ 3.).

Nadalje je razsodišče pristojno tudi za spore, ki izvirajo iz trgovskih blagovnih poslov, ki bi se mogli sklepati na borzi, a so bili sklenjeni zunaj borze (§ 2 b.).

Ta pristojnost pa ni obvezna, ne nastopa sama ob sebi, temveč je le fakultativna. Podana pa je samo ob nastopnih taksativnih pogojih, t. j. izključno samo ob teh pogojih, kakor so naštetih v naslednjem:

1. glede strank:

Vsaka sporna stranka mora biti ali organ javne uprave ali trgovska družba ali pridobitna ali gospodarska zadruga ali član katerekoli borze ali taka oseba, ki se bavi po poklicu s pro-

izvodnjo (produkcijo), trgovino ali predelovanjem takih premičnih stvari, ki so predmet dotičnega opravila. Na te osebe je omejena ta pristojnost. Napram besedilu člena XIV. uvodnega zakona k civilnopravnemu redu je pripomniti, da so izpuščeni t. zv. obiskovalci borze (§ 4., t. 1.).

Glede inozemcev pa ta določba ne velja. Inozemci so podrejeni razsodišču ljubljanske borze že s tem, da so brez ugovora sprejeli sklepno pismo, ki določa, da se morajo razsojati spori iz dotičnega posla pred tem sodiščem (§ 4., zadnji odstavek).

Glede strank je pa še omeniti, da mora razsodišče na predlog stranke ali tudi uradoma (!) tožbo zavrniti, ako pripada ona stranka kmetijsko-gospodarskemu sloju, pa je blagovni posel, ki je predmet spora, očitno v nerazmerju z gospodarskim obratom stranke. Za inozemce pa tudi ta določba ne velja (§ 40., 2. odst.).

2. glede predmeta:

Opravilo, ki je predmet spora, se mora nanašati na blago, s katerim se sme trgovati na borzi.

3. Glede načina dogovora:

Obe stranki se morata podrediti reševanju razsodišča s pismeno pogodbo ali že ob sklepanju pogodbe ali pa vsaj pred izvajanjem posla. Vpisanim (protokoliranim) trgovcem in borznim članom pa take posebne pogodbe za razsodišče ni potreba. Kajti podrejeni so borznemu razsodišču že s tem, da so brez ugovora sprejeli sklepno pismo, ki določa, da se morajo razsojati spori iz dotičnega posla pred razsodiščem ljubljanske borze. S svojim molkom na tak zaznamek v sklepnem pismu torej te osebe na sklepni način izjavijo molče svoj pristanelek tej določbi (§ 4., t. 2.).

Absolutno nepristojno pa je borzno razsodišče, t. j. v nobenem primeru ne more borzno razsodišče reševati sporov, ki so pred rednim sodiščem ali ki so pred rednim sodiščem že v teku, ko dobi pravilnik pravno moč.

Brezizjemno pa mora borzno razsodišče sprejeti v razpravo spore, glede katerih je redni sodnik končno in pravno močno ugotovil pristojnost borznega razsodišča (§ 5.). Takozvane negativne kompetenčne spore odloča torej redno sodišče, in proti njegovi dokončni ter pravno močni, t. j. v zadnji stopni izrečeni odločbi niti razsodišče, niti stranke nimajo za pritožbo odprte nikake poti več.

Kakor že omenjeno, mora razsodišče vselej uradno svojo pristojnost ugotoviti, preden poizkusi pri naroku, skleniti med strankami poravnavo, ali preden zabeleži poravnavo, ki so jo stranke izvensodno same sklenile, ali preden začne razpravljati, zlasti preden izreče zamudno sodbo. Da sodišču to ugotovitev omogoči, mora tožnik v vsakem poedinem primeru dokazati one okoliščine, ki so važne glede pristojnosti razsodišča, seveda kolikor niso sodišču znane. Ni pa oproščen tožnik dolžnosti, da dokaže istinitost svojih navedb, niti razsodišče dolžnosti, da ugotovi dotične okoliščine, ako jih toženec morda tudi priznava v celoti ali deloma za istinita. Sicer, glede stvari same, velja v pravdnem postopanju pravilo, da sodišču ni sprejemati dokazov o okoliščinah, katere so po tožencu za resnične priznane. Glede pristojnosti pa je sodišče vezano po uradni dolžnosti, da poizve in ugotovi dejansko resnico, brez ozira na to, kaj priznava ali pa prereka toženec (§ 40., prvi in drugi odstavek).

Kako pa je s stroški, ako se razsodišče izreče za nepristojno? — V tem primeru mora tožitelj povrniti tožencu vse stroške, ki so mu narasli zaradi tega, ker je pristopil k naroku in ker se je pritegnil zastopnik (§ 40., zadnji odstavek).

Glede odločbe o pristojnosti je končno še odrejeno, da se mora v vsakem primeru zabeležiti v razpravni zapisnik.

Borznemu razsodišču je torej po gornjem dana tako obširna pristojnost, da se je nadejati, da bo razsodišče prav krepko razbremenilo naša redna sodišča.

Trgovina.

Zastopništvo zagrebške trgovske zbornice v Beogradu. Zagrebška trgovska in obrtniška zbornica bo ustanovila v Beogradu svoje zastopništvo. Akciji za ustanovitev tega zastopništva se je pridružila tudi trgovska in obrtniška zbornica v Osijeku in na svoji zadnji plenarni seji je Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani sklenila, da se tudi pridruži akciji in je pooblastila zvezno predsedništvo, da vodi za to potrebna pogajanja z zagrebško trgovsko in obrtniško zbornico.

Omejitev prodaje kisove kisline. Zastopniki Centrale industrijskih korporacij v Beogradu so te dni posetili ministra za narodno zdravje in ga prosili, da ukine omejitev prodaje kisove kisline in izdela za to prodajo poseben pravilnik v sporazumu z ministrstvom trgovine in industrije, pred uveljavljenjem pravilnika pa nudi priliko tudi gospodarskim krogom, da pojasnijo in utemelje svoje stališče.

Položaja mednarodnega trga premoga. V nekaterih državah se pojavlja izpodiranje črnega premoga po rjavem premogu, tako posebno v Nemčiji in Češkoslovaški. V Nemčiji so revirji rjavega premoga precej dobro zaposleni, posebno, ker jemlje rjavega premoga posebno veliko mala industrija ter si je mogla produkcija rjavega premoga pridobiti nova tržišča za časa ruhrske zasedbe. Razpečava poruhrskega premoga je nezadovoljiva ter je v zadnjem času produkcija precej nazadovala. Napredek izkazuje produkcija kokska. Uvoz v Nemčijo znaša v celem 250 tisoč ton, izvoz pa na okroglo pol milijona ton črnega in 150.000 rjavega premoga menimo. V Češkoslovaški se dviga produkcija rjavega premoga. Dasi je eksport oslabil, pa je mnogo napredoval domač konzum. Produkcija premoga v Franciji je zadovoljiva ter kaže napredovanje. V Belgiji so premogovniki za domače kurivo dobro, za industrijski promet pa slabo zaposleni, pričakovati pa je nemške konkurence. V Angliji so premogovniki slabo zaposleni in so mnoga podjetja morala ustaviti obrate. V Poljski je produkcija premoga po zadnjem znižanju cen precej živahna.

Glavna založa

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Industrija.

Gibanje industrije v II. četrtletju 1924. Na podlagi uradnih podatkov se je v II. četrtletju 1924 prijavilo 25, odjavilo pa 7 tovarniških obratov in drugih večjih podjetij. Odjave se razdele na nastopne stroke: 1 kovinolitarna, 1 izdelovanje nogavic in pletenin na tovarniški način, 1 izdelovanje cementne strešne opeke, 1 izdelovanje cementnih predmetov, 1 parna žaga in 2 izdelovalnici čistila za čevlje. Prijave se razdele nastopno: pilarnstvo (1), kovinolitarna (1), izdelovanje furnirjev (1), izdelovanje igrač (1), izdelovanje žimnatih izdelkov (1), izdelovanje nogavic in drugih pletenin (1), izdelovanje cementne strešne opeke (3), izdelovanje cementnih izdelkov (2), izdelovanje cementnih cevi in korit (1), izdelovanje locenjskih žag (1), strojno ključavničarstvo (4), napeljava centralne kurjave (1), puškarstvo (1), izdelovanje tehtnic (1), parna žaga (1), strojno pretenje (2), izdelovanje zdravilnih preparatov (1), izdelovanje čistila za čevlje (1), milarna (1), izdelovanje bučnega olja (1).

Križa češkoslovaške železne industrije. Praška železna industrija d. d. je ustavila obratovanje zadnjih štirih visokih peči v Königshofu pri Pragi. Od visokih peči v Kladnu se nahajata še samo dve v obratu.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, ŠLEZIJSKE BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plaćilo tudi na obrokel

KUPUJMO IN PODPIRAJMO

izvratno

Kolinsko cikorijo

domači izdelek.

Obrt.

Ureditev delovnega časa v obrtnih podjetjih. Minister za socialno politiko je izdal na podlagi poblaščenja, ki ga vsebuje odstavek 7. § 6. zakona o zaščiti delavcev, v sporazumu z ministrom trgovine in industrije sledečo uredbo o delovnem času v obrtniških podjetjih, ki bo stopila v veljavo takoj, ko se objavi v »Službenih Novinah«. Uredba vsebuje samo tri paragrafe, ki vsebujejo:

§ 1. V obrtniških podjetjih sme biti pomožno osebo zaposleno največ 10 ur dnevno ali 60 ur tedensko, računajoč za dan vsaki razmah časa 24 nepretrganih ur.

§ 2. Izvzeto od določil prednjega paragrafa sme pomožno osebo biti zaposleno v obrtniških podjetjih: I. Največ 8 ur dnevno ali 48 ur tedensko: v kovaških, ključavničarskih, kotlarskih in kolarskih delavnicah; v vseh vrstah grafičnih obrtov; v čistilnicah perila in zavodih za kemično čiščenje in barvanje oblek in perila; v podjetjih, v katerih se vrši strojenje kože s taninom; v podjetjih za brušenje sekir; kakor tudi pri delih v tunelih in rovih. II. Največ 9 ur dnevno ali 54 ur tedensko: v vseh podjetjih, katera se bavijo s predelavo lesa, izvzemši pletarstvo; v vseh podjetjih, katera se bavijo s predelavo kož ali kovin, izvzemši ona, predvidena v odstavku I. tega paragrafa, kakor tudi v podjetjih, katera se bavijo z izdelovanjem kruha in predelovanjem mesa in z izdelovanjem klobas (mesnice in klobasičarne).

§ 3. Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko bo razglašena v »Službenih Novinah«, od kateréga dneva izgubijo moč vsi predpisi, ki so v nasprotju z določili te naredbe.

Gibanje obrtništva v času od 1. aprila do 30. junija 1924. V drugem četrtletju 1924 je bilo v Sloveniji priglasih 590, odglašanih pa 205 obrtov. Prijave zadeva 198, odjave pa 49 vrst obratov. Največ prijav (odjav) izkazuje nastopne stroke: kovači 28 (3), kolarji 12 (4), žage 12 (5), mizarji 46 (15), sedlarji 9 (1), krojači 48 (12), krojačice 56 (4), čevljarji 84 (26), mlinci 28 (15), peki 19 (8), mesarji 20 (5), prevozniki 12 (1), gostilne 64 (43).

Denarstvo.

Ustanovitev nove banke v Makedoniji. V Strumici se je osnovala nova banka z imenom »Zemljoradniški kreditni zavod«. Delniška glavica novega podjetja znaša 3 milijone dinarjev.

Francija dobi posojilo v Ameriki. Po poročilu »Matina«, so se pogajanja za francosko posojilo v Ameriki uspešno končala. Posojilo bodo dale glavne finančne skupine New Yorka. Potrebne formalnosti, ki so v zvezi s posojilom, se izvedejo še ta teden.

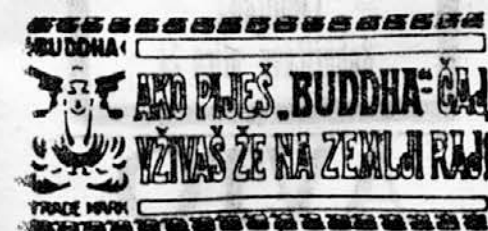
Zabranjeno trgovanje s srebrnim denarjem. Minister za finance je z razpisom z dne 7. oktobra t. l. št. 28.717 ukinal prepoved trgovanja s srebrnim denarjem: dinarji, kronami in perperji v notranjem prometu.

Izplačevanje petega kupona 4% posojila za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini v l. 1921. Minister za finance je dal potom Narodne banke na razpolago generalni direkciji državnih dolgov znesek 2.565.300 Din, da plača peti kupon gornjega posojila, ki zapade v plačilo dne 1. novembra t. l. Kupon bodo plačevali vsi davčni uradi, čerkovni uradi, blagajne finančnih delegacij in za to izplačilo posebej pooblašteni denarni zavodi.

Avstrijski bančni zakoni. V kratkem bodo predloženi avstrijskemu parlamentu trije zakonski projekti, ki bodo posebne važnosti za efektivno tržišče. Prvi projekt vsebuje naredbo, ki določa, da bodo podvržene v bodoče bančne poslovavnice, za katere se je uvedlo pred kratkim koncesioniranje, finančnemu ministrstvu kot koncesijski oblasti in ne več določilom obrtnega reda. Zakonska naredba se ima nanašati tudi na depozitne in na sprejemanje vlog. Pri tem bodo nekatere določbe odgovarjale predpisom v Nemčiji. Nudila bi se potem posebna zaščita neobremenjenih efekt-

nim depojem, na katere depo-banka ne daje kreditov in se tudi ne bi mogli uporabljati brez nadaljnega od strani banke za volilne namene pri generalni skupščini.

Davki in takse.

Periodične takse za obrat žag. Po zakonu z dne 25. oktobra 1923 plačajo žage letne takse po 20, 150, 300 ali 600 Din in sicer prvo domače potočne žage, drugo umetne žage s polovičnim gaterjem, tretje žage s popolnim gaterjem do 50 cm razpona in najvišjo iste žage, s preko 50 cm razpona. Na razna vprašanja je pred kratkim odločila generalna direkcija posrednih davkov, da plačujejo te takse tudi one žage, ki niso v obratu.

Ureditev davčnega vprašanja v bivšem okupiranem ozemlju. Med Italijo in našo državo se je letos sklenil sporazum za ureditev davčnega vprašanja v ozemlju, ki so ga po zlomu Avstrije okupirali Italijani in se je pozneje priklopilo naši državi. Sporazum zadeva davke za dobo od 3. novembra 1918 do 31. decembra 1922. V členu 1. se ugovarja, da je v navedeni dobi zapadlo na korist Italije 3 milijone dinarjev davkov in taks, katere Italija ni izterjala. Od te vsote je naša država po izpraznjenju pobrala delni znesek 350.000 Din, katerega mora v roku dveh mesecev odpremiti Italiji. V nadaljnjem členu sta se obe državi dogovorili, da se oprosti prebivalstvo v evakuiranem ozemlju do konca leta 1922 vseh neposrednih davkov, ki še niso pobrani in da se hkratu preneha z njihovim izterjanjem. Ob tej priliki se je naša kraljevina zavezala, da ne bo naknadno predpisovala davkov za isto dobo. Sporazum se ne nanaša edino na davke na poslovni promet.

Promet.

Promet v sušaškem pristanišču. Pristaniška uprava Sušaka objavlja statistične podatke o sušaškem pristaniškem prometu v mesecu septembru t. l., iz katerih povzemamo: Uvoz je znašal 4721 ton in 12.892 hl; po posameznih predmetih je razdeljen uvoz tako-le: cement 912 ton, vino 12.792 hl, apno 33 ton, črni premog 2850 ton, turščica 60 ton, železo 446 ton, pesek za zidanje 65 ton, razno blago 59 ton, razni lek 196 ton, sol 24 ton. — Izvoz je dosegel 6348 ton in 10.043 kubičnih metrov; po posameznem blagu je razdeljen izvoz: dožice in železniški pragovi 5802, gradbeni les 10.045 kubičnih metrov, razno blago 548 ton. Povprečni dnevni promet je po teh podatkih znašal 57 vagonov. Ako se vpoštevajo še ladje rednih prog, doseže povprečni dnevni promet celo 66 vagonov. Napram drugim mesecem je bil promet v septembru največji. Tekom meseca septembra je pristalo v sušaški luki 18 inozemskih ladij s skupno tonažo 15.857 reg. ton in nosilno možnostjo 27.400 ton ter 6 domačih ladij s 4326 reg. tonami in nosilno možnostjo 7570 ton. Razen tega je prispelo v sušaško pristanišče 12 inozemskih jadrnic z 1262 reg. tonami in z nosilno možnostjo 2208 ter 53 domačih jadrnic s 1785 reg. tonami in nosilno možnostjo 3123 ton. Celokupna tonaža tujih in domačih parnikov in jadrnic v mesecu septembru je torej znašala 23.030 reg. ton in 40.301 tona nasilne možnosti; skupna tonaža le domačih parnikov in jadrnic pa 6111 ton ter 10.693 ton nosilne možnosti.

Carina.

Donos carine v mesecu avgustu t. l. Carinarnice so pobrale v mesecu avgustu t. l. 146.882.181 Din carine, ki se razdeli nastopno: carina 30.376.690 Din, monopolne takse na smodnik in dinamit 5.470.250 Din in na ostale monopolne predmete 8.057.344, žigovina 25.912 Din, državna trošarina 17.423.489 Din, luksuzna taksa 854.122 Din in 2% davčna varščina 1.122.960 Din, sporedne takse: ležarina 102.383 Din, nošarina 98.853 Din, pečatenje in žigosanje 10.654 Din, statistika 55.732 Din, kazni

508.735 Din, prodano blago 69.036 Din, tiskovine 10.817 Din, razni drugi dohodki 159.936 Din in ažio na zlato 82.535.268 Din.

Iz naših organizacij.

Načelstvo gremija trgovcev v Celju opaza, da se trgovci pri sprejemanju trgovskega pomožnega osebja ne ozirajo na predpise, ki določajo, da morajo biti izkazi (spričevala) istih overjeni po dotični zakoniti korporaciji (gremiji itd.), v kateri je bil pač prejšnji delodajalec včlanjen. Vsled tega opozarja gremij vse svoje člane, da zagrešijo vsi, ki sprejemajo pomožno osebje brez pravilno opremljenih izkazil v službo, prestopok proti § 79. zakona z dne 8. marca 1895 dr. zak. štev. 22-29. Da se v bodoče take kršitve preprečijo, je v interesu vsakega trgovca, kakor tudi v interesu zdravega razvoja trgovskega naraščaja, da se pri sprejemanju slednjih v službo strogo držijo gorenjega opozorila ter načelstvu natančno prijavijo ime in bivališče prejšnjega delodajalca, kakor tudi dobo službenega razmerja. Pri tem je tudi strogo paziti na pravilno overovljene izkaze. Ravno tako strogo opozarja gremij na določila § 81. o. r., da se spričevala pripadnikom gremija pri izstopu iz službe predložijo načelstvu v svrhu overovljenja (vidiranja).

Razno.

Potek pogajanj za trgovsko pogodbo z Avstrijo. Pogajanja, ki se vrše na Dunaju med našimi delegati in delegati avstrijske republike za sklenitev trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo, se uspešno in hitro razvijajo. Splošni del pogodbe je, kakor čujemo, že končan in v kratkem se začnejo pogajanja glede tarife. Kakor se čuje, bodo pogajanja v 14 dneh že zaključena.

Reparacijski material se bo pošiljal čez Sušak. Na potovanju na beneško železniško konferenco se je mudil pomočnik ministra saobračaja g. Avramović na Sušaku, kjer si je ogledal pristanišče in postajo, da bi ugotovil, ali je sušaška luka v stanu sprejeti okoli 2000 vagonov reparacijskih pošiljk materiala za našo državo iz Nemčije. Doslej je prihajal ta material čez Passau, a v bodoče se bo pošiljal preko sušaške luke. Pri tej priliki je g. Avramović izjavil, da je za popravo pristanišča na Sušaku določeno 12 milijonov Din, a za ureditev cest, katere vodijo na postajo in v luko, 4 milijone Din. Ti krediti so že vnešeni v proračun, a z deli se bo začelo že spomladi.

Valutna borza v Novem Sadu. S 1. novembrom t. l. se otvorila na novosadski borzi trgovina z valutami.

Francija priznava sovjetsko Rusijo. V Moskvo odposlana francoska nota izreka brez ovinkov in pridržkov priznanje sovjetske vlade de iure in priznava nujno potrebo, da je treba poiskati med obema državama kompromis, ki bo zadovoljil zahteve starih upnikov Rusije in obenem pripomogel k njeni gospodarski obnovi. V sedanjem položaju je Rusija res insolventna, poseduje pa ogromna naravna bogastva, ki jih je

treba dvigniti in realizirati, na kar se bo Rusija dvignila na višek blagostanja. Reorganizirati je treba tudi rusko trgovino, ki bo Rusijo spravila na pot solventnosti.

Nov konjunkturni obrt. V Avstriji se je pojavil nov obrt »poravnalnih posrednikov«, odnosno »poravnalnih upraviteljev«, ki prav dobro zaslužijo. Sodniki, ki vodijo poravnalna postopanja; se kar otepajo teh novih obrtnikov, ki so začutili v sebi naenkrat posebne sposobnosti, katere seveda vsiljujejo, kjer le morejo. Da je prišlo do takega razvoja tega novega obrta, se imajo Avstrijci zahvaliti številnim prijavam poravnalnih postopanj. Leta 1923. je bilo v Avstriji prijavljenih okroglo 300 poravnalnih postopanj, dočim se je gibalo njih število v prejšnjih letih le okoli 100. Letos pa imajo že čez 1000 primerov. Tudi pri nas v Jugoslaviji so se začeli posvečati temu novemu obrtu nekateri kandidati, katerih sposobnosti na tem polju pa še nismo imeli prilike preizkusiti in bi je tudi ne želeli preveč.

Produkcija žganja za lastno uporabo. Po zakonu je dovoljeno v svrhu proizvodnje žganja za lastno potrebo kupiti sirovine, in sicer jih smejo kupiti: obitelji do 5 članov 1000 kg; obitelji preko 5 članov 1600 kg; preko 10 članov 2000 kilogr. V število obitelji pa se računajo samo oni člani, ki so stari preko 18 let, ker le ti imajo pravico na žganje brez plačanja trošarine. Vse te osebe, ako kupijo večjo količino sirovin in tropin, kakor je gori označeno, morajo za proizvodnjo žganja plačati trošarino.

Pravilnik o higijenskih in tehniških varnostnih odredbah v podjetjih je izšel in je objavljen v Uradnem listu št. 96 z dne 16. oktobra 1924.

Naredba o lekarnarskih pripravnikih. Ker se je nekolikokrat primerilo, da so prebili lekarnarski pripravniki svojo pripravniško dobo v domačih lekarnah, potem pa opravili izpit za lekarnarskega pomočnika v inozemstvu, kar nasprotuje veljavnim pravilom o opravljanju izpita za lekarnarskega pomočnika, je izdal gospod minister za narodno zdravje nastopno naredbo: Lekarnarske pomočnike, ki so prebili predpisano pripravniško dobo v domačih lekarnah, izpit za lekarnarskega pomočnika pa opravili v drugi državi, je še nadalje smatrati za pripravnike. Če bi se hotel kdo izmed njih okoristiti s pravicami lekarnarskih pomočnikov, se mora podrediti vsem predpisom veljavnih pravil ter opraviti izpit pred komisijo v mestu, ki je določeno zanje.

Zaključitev mednarodne razstave avtomobilov v Zagrebu. V sredo zvečer se je zaključila prva mednarodna razstava avtomobilov v Zagrebu. Po oficijelnih podatkih »Zagrebskega zbora« se je prodalo 40 manjših in večjih vozil. Velike avtomobile je prodala tvrdka »Austro Daimler«, a za njo avstrijska tvrdka »Gräf & Stift«, pri malih in srednjih vozovih so imele več sreče tvrdke: »Fiat«, »Itala«, »Samson«, »Buick« in »Chevrolet«. Največ sklepov se je napravilo z motornimi kolesi in avtomobilskim materialom.

Z milom „Zlatorog“

postržete Vaše odjemalce pošteno, ker se uporabljajo za izdelavo samo izbrane surovine. Zato pazite na Vaše zaloge in

naročite pravočasno.

Ljubljanska borza.

Dne 17. oktobra.

Blago: Les: Smrekovi in jelovi hlodi, 4 m dolž., 25—60 prem., fco nakl. post. blago 305; hrastovi, napol suhi plohi, 2 in 3 m dolž., 80—100 mm, od 20—50 cm širine, fco meja, denar 1225; bukovi krilji, sveži, od 2.25 m naprej, od 25 cm prem. napr. Ia, fco Fiume, denar 400; deske III., fco meja, den. 520; hrastovi frizi 6, 7, 8, fco meja, 2 vag. den. 1500, blago 1520, zaključek 1500; oglje Ia, vilano, fco meja, den. 115. Zito in poljski pridelki: Pšenica: domača, fco Ljubljana, den. 380, bačka, par. Ljubljana, bl. 430, kuruza bačka, par. Ljubljana, blago

330, kuruza v storžih, bačka, par. Ljubljana, bl. 190, oves bački, par. Ljubljana, bl. 320 laneno seme, par. Ljubljana, denar 685; Pšenična moka: št. 0, Čantavir, bačka, fco Ljubljana, bl. 605, št. 0, Palanka, bačka, fco Ljubljana, bl. 620. Stročnice in sadje: Fižol: ribničan, orig. fco Ljubljana, den 500, ribničan, b/n, čiščen, fco Postojna trans., blago 615, prepelničar, orig., fco Ljubljana, denar 450, prepelničar, očiščen, b/n, fco Postojna trans., den. 550, mandolon, orig., fco Ljubljana, 350, rujavi, orig., fco Ljubljana, den. 350; jabolka za prešanje, fco naklad. postaja, den. 60; jabolka sort. Ia fco nakladalna postaja, denar 225.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921., blago 62; Celjska posojilnica,

den. 208; Ljubljanska kreditna banka, den. 225, bl. 233; Merkantil. banka, Kočevje, den. 124, bl. 128; Prva hrv. štedionica, den. 919; Slavenska banka, bl. 94; Strojne tovarne in livarne, den. 130, bl. 148; Trbovelj. permogokop. družba, den. 375, bl. 380, zaklj. 375; Združene papirnice Vevče, den. 112, bl. 120; 4% zastavn. listi Kranjske deželne banke, blago 17. — V sobotah borza ne posluša.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba
Zahtevajte cenik!

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (16. okt.)
Pšenica: bačka, 6 vag. 360—362; banatska, par. Zenta, 3 vag. 365; srbijanska, 5 vag. 325. Ječmen: baški, 2 vag. 340. Oves: baški, 2 vag. 225. Turščica: nova, 10 vag. 185. Moka: »0s« kombinirana, 1 vag. 540, »0s«, 1 vag. 540, »2«, 1 vag. 490. Tendenca neizpremenjena.

Sarajevski trg (12. okt.) Grozdje 4 do 12 Din, orehi 8, jabolka 6—8, krompir 1.5—2, fižol 5—16, paradižniki 2, zelje 2, otrobi 3, riž 8—13, sladkor 15—16, kava 46—56, moka pšenična 5.50—6.50, turščina moka 4 Din, kruh: beli 6.5, črni 5.50 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Celju. 1 kilogram kave Portorico 76, Santos 52 do 56, Rio 48, 1 kg pražene kave I. 72, II. 64, III. 56, 1 kg krist. sladkorja belega 16, v kockah 18, 1 kg riža I. 12—15, II. 9.50—10, 1 liter namiznega olja 28, 1 kg soli 4, 1 kg testenin I. 12—13, 1 kg II. 11, 1 kg mila 18—22 Din. Mleviski izdelki: 1 kg moke št. »0« 6.40, št. »2« 6, št. »4« 5.60, št. »6« 4.70, št. »7« 3.60. — Zito: q pšenice 350—390, q rži 325—350, q ječmena 300—400, q ovsca 300—340, q prosa 400—500, q nove sušene kornje 320—340, q ajde 700, q fižola ribničana 500—700, q graha 800, q leče 1000.

Zelenjava in gobe na trgu v Celju. 1 komad glavnote solate 0.75, 1 komad endivije 1—1.25, 1 kg poznega zelja 2, ki slega zelja 5, 1 komad ohrovtja 3—4, 1 koleraba 0.50, 1 kroznik špinade 1.50, 1 kg paradižnikov 2.50—3, 1 kumara 0.50—1, 1 buča 1.25—2, 1 kg čebule 2.50—3, 1 kg česna 7, krompirja 1.50.

Zivinski sejem v Mariboru (14. okt.) Pripeljalo se je 13 konj, 3 bike, 144 volov, 395 krav in 8 telet, skupaj 563 komadov. Cene so bile debelim volom 12.75—13.50, poledebelim 12—12.50, plemniskim volom 11.50—12, bikom za klanje 9.25—13.50, klavnim debelim kravam 10.50—12.75, plemniskim kravam 8.50—11, kravam za klobasarje 5.25—8, molznim kravam 10—12.50, brejim 10—12.50, mladi živini 11.50—13 dinarjev za 1 kg žive teže. — Cene mesu: volovsko I. 25—27, II. 22—24, III. 20—21.50, telečje I. 27—30, II. 21—25, svinjsko meso 22.50—35 Din za 1 kg. — Semenj je bil izvanredno dobro obiskan.

Tedenski živinski sejem v Zagrebu. Zagreb, 15. okt. Današnji sejem je bil slab, ker so se istočasno vršili sejmi v Gorici in Vrbovcu. Trgovalo se je malo; nakupljenih je bilo le nekaj telet za Dunaj. Cene za 1 kg žive teže so notirale: rogata živina: volji domači II. 12.50 do 14, III. 10—11 (10—11.50), ekstremno 14—15, bosanski I. 12—13, (12.50—13), II. 10—11.50, III. 8—10 (8—9), junci I. 14—15 (14.50—15.50), II. 13.50—14 (14.50), junice domače I. 12—13.50 (13 do 14), II. 11.50—12 (12—13), bosanske II. 10—12 (10—11), krave domače I. 12

do 13 (12—13.50), II. 11—11.50 (11 do 12), III. 7.50—8.50 (7—9), bosanske II. 10—11 (10—11), III. 8—9 (7—8.50), bivoli 11—14, 11—12; teleta I. 20.50 do 21.50 (isto), II. 18—19 (18—20), svinje domače nepitane 18—21 (18—21.50), prešiči do enega leta 17—22 (17.25 do 22.50), svinje sremške pitane 25—25.75 (25—25.50), nepitane 24—25 (isto). Svinje sremške zaklane 26—28.25 (27.25 do 28.50) za 1 kg mrtve teže. Konji za komad: I. 7200—8500 (7000—9000), II. 6000—7000 (6500—7000), III. 5000 do 6500 (5—6000), lahki 4—6000, srednji 5—6000 (4—5500), teški 5—6000, jahaci 6—9000, žrebeta enoletna 4—5000, dveletna 3—4000.

Tršaški trg (dne 15. okt., oddaja na debelo za 100 kg). Česen 220—230, rdeča pesa 35, korenje 30—50, kisló zelje

170—180, karfijol 100—130, čebula 60 do 70, fižol v stročju 110—200, fižol 60 do 100, fige 60—70, salata 70—200, limone 10—13.40, melancane 40—60, jabolka 30—250, orehi 250—260, krompir 40—65, hruške 130—150, breskve 300 do 400, grah 240—300, paradižniki 40—100, kostanj 60—140, radič 40—350, špinača 80—150, grozdje 100—260, buče 40 do 160, repa 20 ital. lir.

Živinski sejem na Dunaju 13. oktobra. Na sejem je bilo prignano 3436 glav pitane živine in sicer iz Madžarske 809, Rumunije 620, Jugoslavije 686, domače 1978, iz Češkoslovaške 98 in iz Nemčije 145 glav. Cene za 1 kg so notirale: voli Ia 17—20.000, srednji 14—17.000, slabši 11—14.000, bosanski voli 11—16.000, biki 14—18.500, krave 12—16.500; mršave 9—11.500 avstrijskih kron.

Dobava, prodaja.

Dobave. Ravnateljstvo drž. železnic v Subotici sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede dobave kožuho in škornjev iz klobučevine ter glede dobave čaja, sladkorja in golažnih konserv. — Dne 15. novembra t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri ravnateljstvu drž. železnic v Ljubljani glede dobave raznih železnih vijakov in zatikačev; pri ravnateljstvu drž. železnic v Subotici glede dobave 2000 kg svinčnih plomb; pri ravnateljstvu drž. železnic v Sarajevu glede dobave bron. (Štev. 10.524.)

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vso popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

r. z. z. o. z., ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obreštuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obreštuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Stara tovarna nogavic in pletenin M. FRANZL & SINOVI -- LJUBLJANA, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Ustanovljeno leta 1888

Poštni predal 44
Telefon 425

Varstvena znamka

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl, kiti in zajamčeno čisti firmež najboljšje vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA Z O. Z. Z. V.

Ljubljana centrala

Maribor podružnica

Novi Sad skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

„JUGOMETALIJA“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 18

izvršuje vsakovrstna naročila za kleparstvo, vodovodne inštalacije, kotlarstvo in ključavničarstvo.

Montaža „TOPLODAROV“.

Vsa naročila točno in solidno.

Telefon št. 729.

se dobi v vseh špecerijskih prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana, Gradišče 13.

Telef. št. 233. Telef. št. 233.

Tvrška

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

in

Komenskega ulica št. 24

prilagoča prvovrstni bohinski sir, salami, ribje konzerve, prekajeno šunko in meso pripravljeno po praškem načinu. — Lastna prazarna za kavo z električnim obratom. — Velika zaloga rudninskih vod.

TVRDKA A. VOLK LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridejke. Telefon št. 449. Brzojavni: VOLK. ZAHTEVAJTE PONUDBE!

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rimčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukance, vezeno, svilc, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri **JOSIP PETELINC**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo: **Jos. Petelinc**

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh spremah Gritznor, Adler za redbinske in obrtne rabe, letetam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

Veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga

KAROL HABER
Maribor

TISKARNA „MERKUR“

Trg. - ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenike, pravila itd. itd.

Lastna knjigo-veznica

Volna in trikotaža, galanterija engros

Gaspari & Faninger - Maribor

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVA Din 19.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 453

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Ekspoziture:

Logatec, Prevalje